

Een nieuwe weg voor Sluispolder

Hans Muis van Sluispolder kiest voor eigenzinnige aanpak

De nog niet ingezaaide green zeventien. Na het inzaaien zal de grens worden afgedekt met een doorlaatbaar folie om erosie door wind of regen te voorkomen.

Golfbaan Sluispolder is een baan die ligt in het Noord-Hollandse weidegebied bij Alkmaar. Een mooie, maar ook een moeilijke baan. In het geval van Sluispolder is de ligging in een weidegebied wel heel letterlijk genomen. Op de oude fairways is totaal geen enkele bodemverbetering toegepast en ook de oude greens zijn geconstrueerd op een manier waar vraagtekens bij gezet kunnen worden.

Auteur: Hein van Iersel

Hans Muis (l) en Cor Elderkamp.

USGA-methode

Sluispolder is 23 jaar geleden aangelegd met greens volgens de USGA methode. Hierbij wordt onder de greens een laag grind gelegd. In deze grintlaag worden drainbuizen geplaatst. Zoals meestal bij de USGA methode zijn de greens aangelegd in een uitgegraven bak, welke vervolgens is afgedekt met ondoorlatend folie. Deze folie werd gebruikt ter vervanging van lava. Ook met de achterliggende gedachte dat er hierdoor minder beregend zou hoeven worden. In dit folie zit een fors deel van de huidige problemen van Sluispolder.

De bovenstaande situatie trof Hans Muis aan toen hij in 1983 vanuit de Pan verkaste naar de toen nieuwe baan in de Alkmaarse polder. Hans Muis: "Ik kwam op Sluispolder op het moment dat een plaatselijke hovenier net greenzoden had gelegd op de greens." Volgens Hans was het resultaat een maanlandschap,

omdat de zoden niet vakkundig gelegd waren. Hans heeft alle zoden er weer afgehaald en deze met een soort bomenschilmes handmatig gelijk van dikte gemaakt. Daarna zijn de zoden opnieuw op de greens gelegd. Een klus waar Muis met een aantal greenkeepers bijna twee maanden mee bezig is geweest. Muis: "Het was natuurlijk beter geweest om opnieuw in te zaaien, maar de directie wilde geen tijd verliezen, de baan moest open." Dat laatste is uiteindelijk gelukt in juni 1984.

In 1987 komt er een nieuwe directie op Sluispolder. Een aantal jaren later wordt de baan uitgebreid met negen holes, naar een volwaardige achttien holes baan. De nieuwe greens zijn opgebouwd op de traditionele Nederlandse manier, dus met een toplaag van 80% zand met 20% heidecompost op een onderlaag van 100% zand: de zogenaamde Dutch green. Het ontwerp van deze baan is van

Het greenkeepersteam van Sluispolder. Sluispolder heeft negen greenkeepers in vast dienst. Een fors aantal daarvan is op Sluispolder blijven 'plakken' na een stage vanuit de lokale ROC.

Sluispolder is een echte polderbaan. Het waterniveau van de boezem of ringsloot ligt vaak wel een meter boven het peil van de baan.

golfbaanarchitect Allan Rijks en de directie is gevoerd door het bureau Van Empelen en van Aalderen.

De situatie die dan ontstaat is natuurlijk niet ideaal. Negen holes aangelegd volgens de USGA methode en negen holes aangelegd als Dutch green. Muis geeft aan dat de twee verschillende types green zowel uit het oogpunt van bespeling als op het gebied van greenkeeping moeilijk te combineren zijn.

Fairways

Niet alleen de greens van de eerste en tweede negen verschillen als dag en nacht van elkaar, dit geldt ook voor de fairways. De eerste negen zijn direct aangelegd op een bestaand weiland. Deze konden dus profiteren van de bemesting en grondverbetering van de boeren, die vroeger hun vee weidden op deze grond. De holes hebben naar zeggen van Muis de eerstkomende tijd nog geen bemesting nodig. De oorspronkelijke akkers zijn ook nu nog precies te herkennen. De nieuwe

negen holes liggen meer richting kust en zijn veel zanderiger. Op deze negen holes constateerde Muis wel een gebrekkig bodemleven. Daarom heeft hij een aantal jaren geleden deze fairways geïnjecteerd met gier; "drijfmest".

Kunstmest

Sluispolder heeft vanaf het begin de greens, tees en fairways bemest met traditionele kunstmeststoffen. Muis is daar achteraf gezien niet erg positief over. Kunstmest zorgt in zijn opinie voor een verzuring en verzouting van de bodem. Bovendien is kunstmest slecht voor het bodemleven en de bodemstructuur. Daarbij komt nog dat door de ligging dichtbij de zee extra zout op de baan terecht komt. Zowel via brak grond- en beregeningswater, maar ook door de wind. Muis heeft het idee dat dit de oorzaak is voor een verkorsing van de toplaag van zijn green. De toplaag lag als het ware los op de onderlaag. De invloed van zout kan Muis enigszins sturen door in de zomer zoveel mogelijk het water uit de vijvers, waaruit Sluispolder beregent, te verversen met water uit de boezem of ringsloot. Hierdoor blijven de zoutgehalten nog enigszins binnen de normen.

In 2004 was Sluispolder in de situatie dat er structureel veel schimmelziektes in de greens voorkwamen. Mede daarom is hij een samenwerking gestart met Cor Elderkamp van Plagron die met strikt biologische, natuurlijke en organische middelen de greens verzorgt. Begin 2005 zijn voor het eerst de greens, tees en fairways op deze wijze behandeld. Over de gevolgen daarvan is Muis zeer te spreken. Zijn greens zijn afgelopen jaar niet geheel schimmelvrij geweest, maar de schimmeldruk is met 80% afgenomen. Elderkamp heeft een bemestings- en beluchtingschema opgesteld op basis van Alginaten "zeewier". Dit met het doel het bodemleven en de lucht- en waterhuishouding in de greens te bevorderen. Om tevens de structuur in de onderlaag te doorbreken heeft Toine Berkelmans van Van Esch-Berkelmans Golftechniek alle greens behandeld met de beluchtingschudfrees, met uitzondering van green zeventien. Muis: "Direct na de behandeling met de schudfrees kon je heel goed ruiken wat er onder in de greens zat. Er kwam een echte putlucht omhoog."

Nieuwe green

Muis is tevreden met de nieuwe weg die hij heeft ingeslagen, maar beseft dat alleen een ander

Het clubhuis.

De nieuwe hole zeventien lag oorspronkelijk heel verdekt tussen wilgenbosjes. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om ook de omgeving aan te pakken, zodat wind vrij spel heeft.

bemestingsregime niet zaligmakend is voor de oude greens. De gebrekkige opbouw van zijn oude greens en vooral ook het verschil tussen de eerste en tweede negen zou hem altijd parten blijven spelen als hij niet drastischer zou ingrijpen. Daarom is eind 2005 besloten om één green compleet om te bouwen, inclusief de mounds. Dit is green zeventien geworden, één van de oude greens die bij de oorspronkelijke aanleg is gebouwd (met folie). Het werk aan deze green is uitgevoerd door Van Esch-Berkelmans Golftechniek. Door tegenvallend weer tijdens de aanleg is het net niet gelukt om de green in te zaaien in het late najaar. Dat zal

dus in dit voorjaar moeten gaan gebeuren. Elderkamp en Muis bouwen de te renoveren green volgens het CE Green concept. Belangrijk daarbij is het inzetten van relatief grof zand met een M50 cijfer boven de 320 mu. Dit zand is in twee werkgangen aangebracht, waarbij de toplaag van 20 centimeter door de zandleverancier is opgemengd met wormenhumus en Biovin. Biovin is een bodemverbeterend middel dat gemaakt is van koud gecomposteerde druivenresten en heeft als doel het bevorderen van het bacterieleven. Voordat de green wordt ingezaaid, worden er in de toplaag alginaten ingebracht. Dit product heeft een basis van

bruinalgen en heeft als doel om het bodemleven in de green te activeren en het klei-humus-complex te stimuleren, waardoor meststoffen langer beschikbaar zijn ten behoeve van de grasplant.

Niet alleen in de opbouw en in het gebruik van bodemverbeterende middelen maakt Muis van Sluispolder doelbewuste keuzes. Ook op het gebied van keuze van het grasbestand is een nieuwe weg ingeslagen. Sluispolder zal de zeventiende green dit voorjaar gaan inzaaien met 100% roodzwenk, waarbij een mix is gemaakt van een aantal roodzwenkrassen met fijne uitlopers (*Festuca rubra trichophylla*) en een aantal rassen van gewoon roodzwenkgras (*Festuca rubra commutata*). Bij de eerste inzaai zal gebruik gemaakt gaan worden van rassen van Limagrain Advanta. Cor Elderkamp is een groot voorstander om de komende jaren bij het doorzaaien van de greens andere roodzwenkgrassen in te zetten, bijvoorbeeld die van Barenbrug, Innoseeds of Euro Grass. Dit om uiteindelijk een zo gevarieerd mogelijke mat te krijgen van alle verschillende roodzwenkgrassen met hun specifieke eigenschappen.

Cor Elderkamp: "In golf kiezen we traditioneel altijd voor een mix van roodzwenk en struis. Terwijl deze soorten in beheer heel verschillend zijn. Struis moet je ondiep doorzaaien en roodzwenk moet je juist dieper doorzaaien. Struis heeft meer water en mest nodig en roodzwenk juist weinig water en mest". Het nadeel van roodzwenk is natuurlijk dat het een latere starter is in het voorjaar. Elderkamp ondervangt dit door het gebruik van alginaten ofwel Golf-Algin. Hierdoor heb je ook bij lagere temperaturen een snellere opstart van de roodzwenkgrassen. Een voordeel van een monocultuur van roodzwenk is ook dat het effect van een vlekkendek, van een zich ongelijk ontwikkelend roodzwenk en struis, tot het verleden gaat behoren. Het plan is om in september de zeventiende green in gebruik te nemen.

Zowel Muis als Elderkamp zijn zeer benieuwd hoe de nieuwe green zich in 2006 gaat ontwikkelen. Muis is al bezig met het opstellen van een plan om meer greens te gaan verbouwen. Daarvoor zullen dit jaar een aantal wintergreens worden uitgemaaid en specifiek worden onderhouden. Het is dan mogelijk om de volgende keer een groter aantal greens op de schop te nemen.